

BADANIE SOCJOLOGICZNE
III EDYCJA

PRACOWNIK ZAGRANICZNY W DOBIE PANDEMII

Raport z III edycji badania socjologicznego „Pracownik zagraniczny w dobie pandemii”,
przeprowadzonego przez EWL S.A., Fundację Na Rzecz Wspierania Migrantów Na Rynku Pracy „EWL”
i Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego

WPROWADZENIE	— — — — — — — — — — — — — — —	3
BADANIE W LICZBACH	— — — — — — — — — — — — — — —	4
METODOLOGIA I PROFIL RESPONDENTA	— — — — — — — — — — — — — — —	5
WPŁYW PANDEMII NA POBYT I ZATRUDNIENIE	— — — — — — — — — — — — — — —	6
WPŁYW PANDEMII NA PRZYJAZDY DO POLSKI	— — — — — — — — — — — — — — —	8
POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS PANDEMII	— — — — — — — — — — — — — — —	10
OBAWY PRACOWNIKÓW ZAGRANICZNYCH W ZWIĄZKU Z PANDEMIA	— — — — — — — — — — — — — — —	11
NEGATYWNE STEREOTYPY WOBEC MIGRANTÓW	— — — — — — — — — — — — — — —	12
OGRANICZENIA ZWIĄZANE Z PANDEMIA	— — — — — — — — — — — — — — —	13
POZIOM SATYSFAKCJI PRACOWNIKÓW ZAGRANICZNYCH	— — — — — — — — — — — — — — —	14
OTRZYMANE WSPARCIE PODCZAS EPIDEMII W POLSCE	— — — — — — — — — — — — — — —	15
PLANY PRACOWNIKÓW ZAGRANICZNYCH W ZWIĄZKU Z PANDEMIA	— — — — — — — — — — — — — — —	16
PERSPEKTYWY PRACY ZA GRANICĄ	— — — — — — — — — — — — — — —	18
BADANIE W DYNAMICE	— — — — — — — — — — — — — — —	20
OPINIE EKSPERTÓW	— — — — — — — — — — — — — — —	21
O AUTORACH BADANIA	— — — — — — — — — — — — — — —	22
RAPORTY EWL 2018-2020	— — — — — — — — — — — — — — —	23

ANDRZEJ KORKUS

Prezes Zarządu EWL S.A.

Szanowni Państwo,

Mam przyjemność podzielić się z Państwem najnowszym raportem, zawierającym analizę migracji ekonomicznej oraz sytuacji pracowników zagranicznych w Polsce w czasie trwającej od marca 2020 roku pandemii koronawirusa. Badanie zostało zrealizowane przez EWL Group we współpracy ze Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego. Głęboko wierzę, że analiza sytuacji migracyjnej w naszym kraju i spojrzenie na nią oczami pracowników ze Wschodu da nam możliwość wyciągnięcia trafnych wniosków i pozwoli na podejmowanie właściwych decyzji w przyszłości.

Luzowanie obostrzeń i rosnące tempo szczepień w Polsce wpływają na poprawę nastroju w gospodarce. Przedsiębiorcy planują nowe inwestycje, rośnie liczba ofert pracy. Stopniową stabilizację polskiej gospodarki potwierdzają także malejące wskaźniki migrantów deklarujących, iż wskutek pandemii koniecznością stała się dla nich zmiana miejsca pracy czy branży zatrudnienia. Wyniki przeprowadzonych przez nas badań świadczą o tym, że pandemia koronawirusa nie wpłynęła negatywnie na ocenę atrakcyjności pracy w Polsce przez cudzoziemców. Około 90% imigrantów nie żałuje decyzji o podjęciu zatrudnienia w naszym kraju, a blisko 80% chce polecić pracę w Polsce swoim bliskim.

Z drugiej strony, przedłużający się stan epidemii powoduje, że podobnie jak polscy obywatele, także pracownicy z zagranicy czują się zmęczeni zakazami i ograniczeniami w życiu codziennym. Dodatkowo, trzecia fala pandemii, w czasie której notowano najwyższe wskaźniki zarażeń i zgonów, wpłynęła negatywnie na poczucie bezpieczeństwa obcokrajowców. Coraz więcej badanych odczuwa niepewność oraz boi się zakażenia koronawirusem.

Wprowadzone przez polski rząd szczególne rozwiązania dla cudzoziemców sprawiły, że wielu pracowników z zagranicy mogło zostać i pracować w Polsce w czasie epidemii COVID-19. Wyniki badań potwierdzają, że duża część obcokrajowców już skorzystała lub planuje skorzystać z możliwości jakie dają tzw. „ustawy covidowe”. Trzeba jednak pamiętać, że ta liberalizacja przepisów jest czasowa. Musimy już teraz myśleć o rozwiązaniach, które zabezpieczą rynek pracy przed masowym exodusem pracowników zagranicznych po zakończeniu stanu epidemii, kiedy ważność „covidowych zezwoleń” dużej części imigrantów wygaśnie automatycznie.

Możemy się spodziewać, że konkurencja o pracowników będzie rosła, ponieważ nie tylko polska gospodarka się ożywia. Wiele europejskich rynków pracy już teraz zgłasza duże zapotrzebowanie na pracowników, a rządy kolejnych krajów coraz poważniej rozpatrują możliwość otwarcia się na emigrantów z Europy Wschodniej. Warto przy tym zauważyć, że znaczna część obcokrajowców zatrudnionych w Polsce powraca do aktywnego poszukiwania ofert pracy w innych krajach. Liberalne prawodawstwo migracyjne oraz wysokie oceny, jakie obcokrajowcy przyznają zarówno przedsiębiorcom, jak i rządzącym za postawę w czasie pandemii, dają nam w dalszym ciągu przewagę nad pozostałymi krajami. To od nas zależy, czy i jak ją wykorzystamy.

Zapraszam do lektury najnowszego opracowania i zachęcam, aby poddali Państwo własnej ocenie wyniki przeprowadzonych badań.

27%

badanych deklaruje, że w związku z pandemią musiało znaleźć nową pracę w Polsce

20%

pracowników zagranicznych deklaruje, że musiało zmienić branżę zatrudnienia w Polsce w związku z pandemią

36%

cudzoziemców najbardziej obawia się utraty pracy w związku z pandemią

79%

migrantów poleci pracę w Polsce swoim znajomym i bliskim

91%

obcokrajowców nie żałuje, że pozostało w Polsce na czas pandemii

91%

pracowników zagranicznych nie żałuje, że przyjechali do Polski w czasie pandemii

44%

pracowników zagranicznych przyjechali do Polski po raz pierwszy w czasie pandemii

37%

cudzoziemców wyjeżdżało z Polski w czasie trwania pandemii

64%

badanych czuje się w Polsce bezpiecznie podczas pandemii

55%

obcokrajowców skorzystało lub planuje skorzystać z automatycznego przedłużenia zezwoleń na pobyt i pracę w Polsce

31%

cudzoziemców planuje kontynuować pracę w Polsce aż do samego końca pandemii

36%

respondentów jest gotowych zaszczepić się przeciwko COVID-19 w Polsce

30%

obcokrajowców pracujących w Polsce to osoby w wieku 18-25 lat

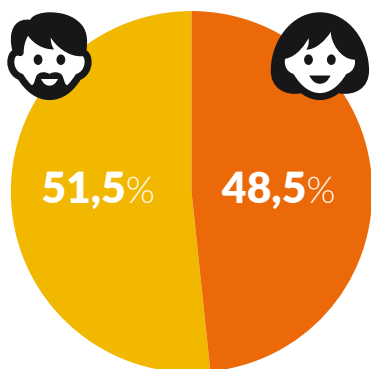
30%

ankietowanych podczas pandemii szukało ofert pracy w innych krajach niż Polska

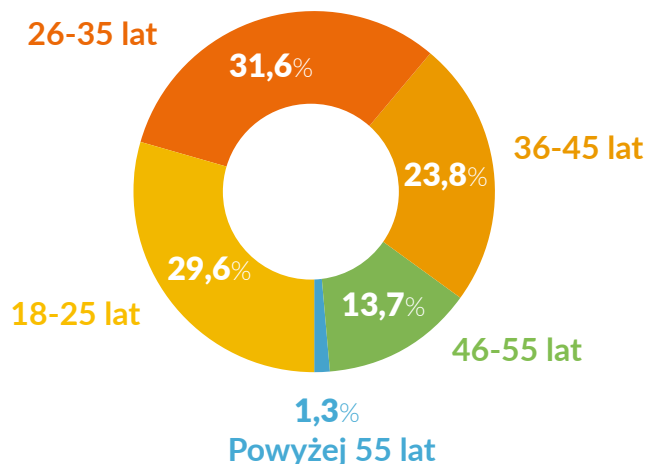
51%

cudzoziemców jest zainteresowanych podjęciem pracy w Niemczech

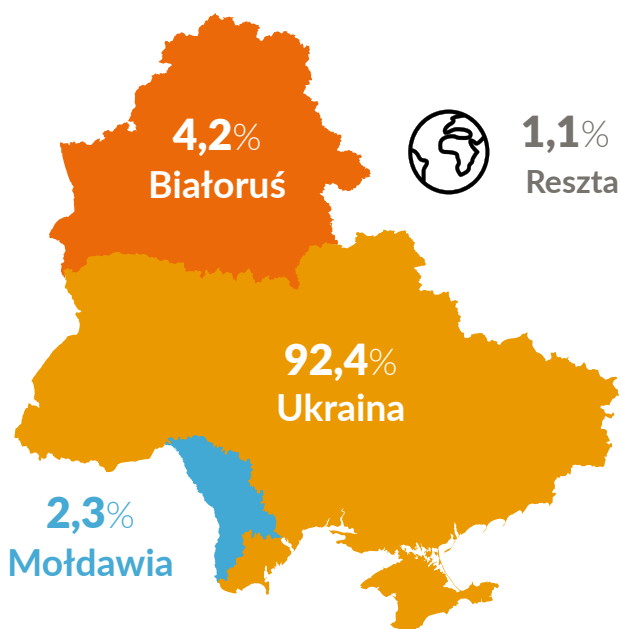
Płeć

Wiek

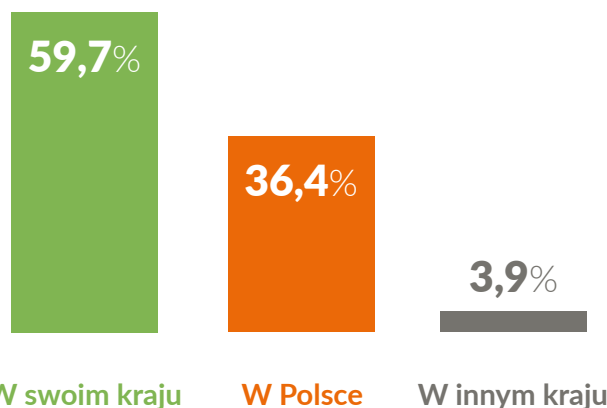

Kraj pochodzenia

Gdzie Pan/Pani przebywał/a w momencie wybuchu pandemii koronawirusa?

(14 marca 2020 roku - wprowadzenie w Polsce stanu zagrożenia epidemicznego)

METODOLOGIA

Badanie pracowników zagranicznych w Polsce, z uwagi na pandemię COVID-19, zostało przeprowadzone metodą CAWI (Computer Assisted Web Interview). Dobór próby zorientowany był na wyszukanie respondentów reprezentatywnych dla pracowników zagranicznych z wschodniej granicy Polski. Zaproszenie do ankiety zostało wysłane bezpośrednio do tej kategorii osób. W tym celu wykorzystano rejestr pracowników zagranicznych będący w posiadaniu EWL S.A.

Badaniem zostali objęci pracownicy, którzy w czasie pandemii przebywali w Polsce i, podobnie jak obywatele polscy, doświadczyli jej skutków oraz podlegali obostrzeniom wprowadzonym w związku z obowiązującym stanem epidemii.

W okresie 23 kwietnia - 10 maja 2021 roku na ankietę odpowiedziało 620 osób.

Wielkość próby oraz jej dobór zapewnia dużą reprezentatywność przebadanych osób. Potwierdzają ją również cechy ankietowanych. Zgodnie z rzeczywistą sytuacją, znaleźli się wśród nich przedstawiciele narodowości stanowiących trzon migracji transgranicznej na terytorium Polski (przede wszystkim Ukrainy, ale także Białorusi, Mołdawii, Rosji i Gruzji), przedstawiciele różnych grup wiekowych oraz, z zachowaniem proporcji, przedstawiciele obu płci.

Pandemia koronawirusa bez wątpienia wpłynęła na rynek pracy w Polsce. Obostrzenia sanitarne i niepewność gospodarcza spowodowały, że wielu pracowników, także tych z zagranicy, zmuszonych było do poszukiwania nowego miejsca pracy. Potwierdza to także badanie przeprowadzone przez EWL w maju 2021 roku.

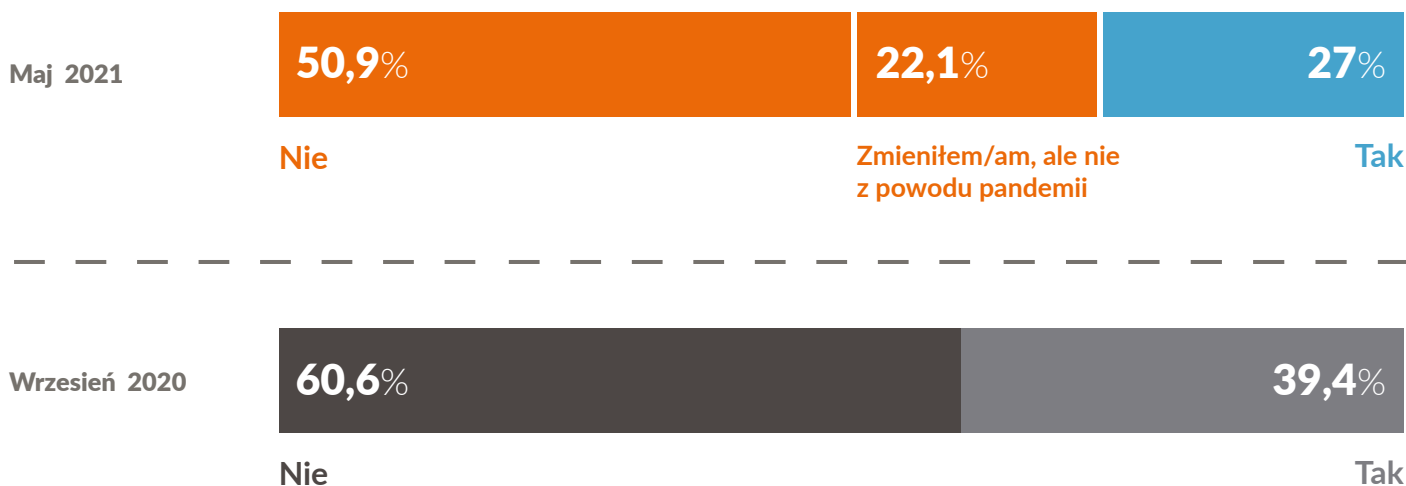
Zgodnie z jego wynikami 27% cudzoziemców zadeklarowało, że musiało zmienić pracę w Polsce wskutek pandemii SARS-COV-2, a dla 17% wiązało się to dodatkowo ze zmianą miejsca zamieszkania. Należy jednak podkreślić, że oba te wskaźniki w poprzednich badaniach,

przeprowadzonych we wrześniu 2020 roku, były o ponad 12 pkt. proc. wyższe. Odpowiedzi respondentów zdają się potwierdzać optymistyczne nastroje ekonomistów mówiących o ożywieniu gospodarczym i poprawie nastrojów na rynku pracy.

Stabilizację sytuacji potwierdza także malejąca liczba obcokrajowców, którzy deklarują, że w związku z pandemią musieli podjąć decyzję o zmianie branży zatrudnienia. W stosunku do września 2020 roku wskaźnik ten obniżył się o blisko 12 pkt. proc., osiągając obecne 20%.

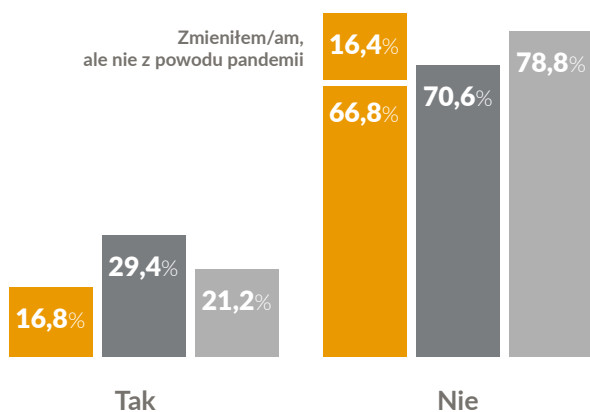
Czy z powodu pandemii musiał/a Pan/Pani zmienić zakład pracy w Polsce?

(respondenci, którzy w momencie wybuchu pandemii pracowali w Polsce)

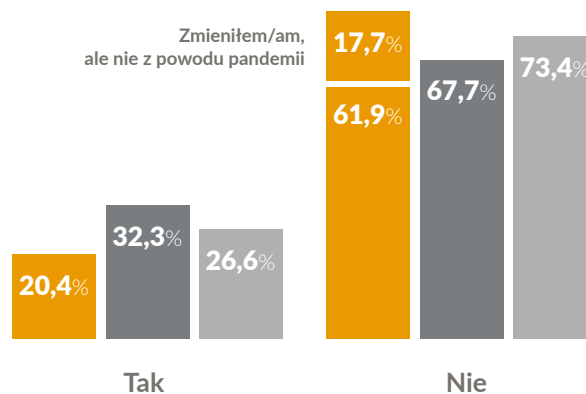
Czy z powodu pandemii musiał/a Pan/Pani zmienić miejscowość wykonywania pracy w Polsce?

(respondenci, którzy w momencie wybuchu pandemii pracowali w Polsce)

Czy z powodu pandemii musiał/a Pan/Pani zmienić branżę zatrudnienia w Polsce?

(respondenci, którzy w momencie wybuchu pandemii pracowali w Polsce)

● Maj 2021 ● Wrzesień 2020 ● Kwiecień 2020

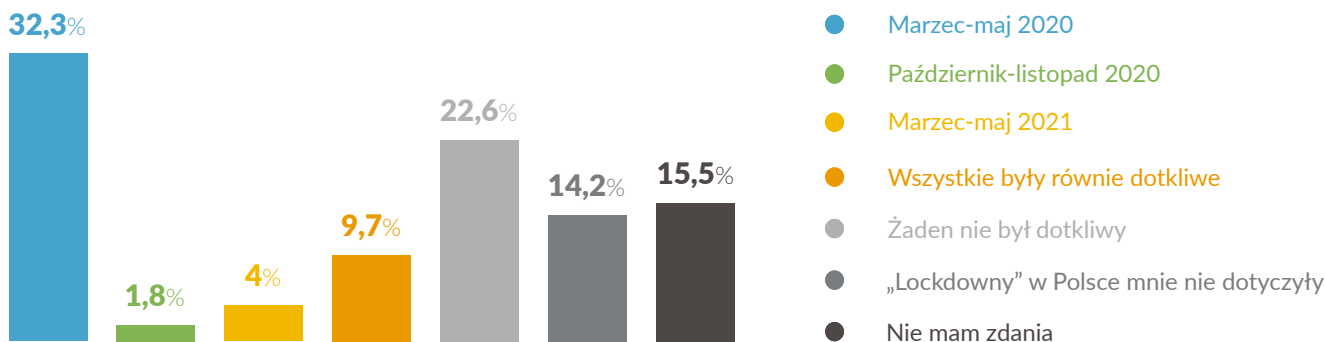
Jakie argumenty skłoniły Pana/Panią do pozostania w Polsce w czasie epidemii?

(respondenci, którzy w momencie wybuchu pandemii pracowali w Polsce)

Który z „lockdownów” w Polsce był dla Pana/Pani najbardziej dotkliwy?

(respondenci, którzy w momencie wybuchu pandemii pracowali w Polsce)

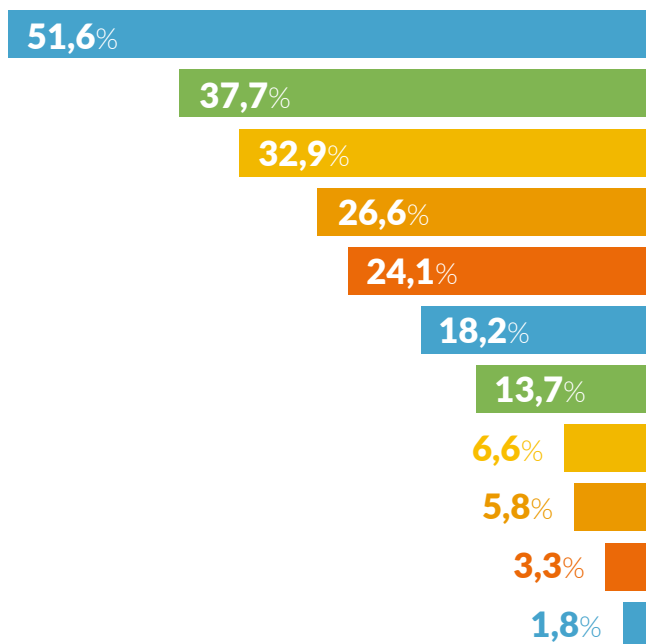

Połowa pracowników zagranicznych, którzy w momencie wybuchu pandemii przebywali i pracowali w Polsce zdecydowała się pozostać w naszym kraju przede wszystkim ze względu na posiadanie stabilnego źródła dochodów i niechęć do zmiany planów, a blisko 37% wskazało, że chce kontynuować pracę w Polsce dopóki jest taka możliwość. Niemal co czwarty pytany podkreślił, że na jego decyzję wpływ miały wprowadzone przez polski rząd regulacje pozwalające na automatyczne przedłużenie pobytu i pracy. Istotną kwestią determinującą decyzję cudzoziemców o pozostaniu w naszym kraju jest także brak możliwości podjęcia zatrudnienia w ich ojczyźnie – czynnik ten wskazało 23% badanych.

Kolejne obostrzenia wprowadzane przez rząd spowodowały konieczność dostosowania życia zawodowego i osobistego do nowej rzeczywistości. Jednak zdaniem prawie 37% pracowników biorących udział w badaniach lockdowny nie miały na nich negatywnego wpływu. Według co trzeciego badanego najbardziej dotkliwy okazał się okres zamknięcia gospodarki i wzmoczonego reżimu sanitarnego trwający od marca do maja 2020 roku. Kolejne lockdowny nie były już tak uciążliwe dzięki lepszemu przygotowaniu pracodawców do przyjęcia obcokrajowców oraz kolejnym usprawnieniom, wprowadzonym przez państwo polskie, które były skierowane do cudzoziemców, decydujących się na podjęcie i kontynuację pracy w Polsce.

Jakie argumenty skłoniły Pana/Panią do przyjazdu do Polski w czasie epidemii?

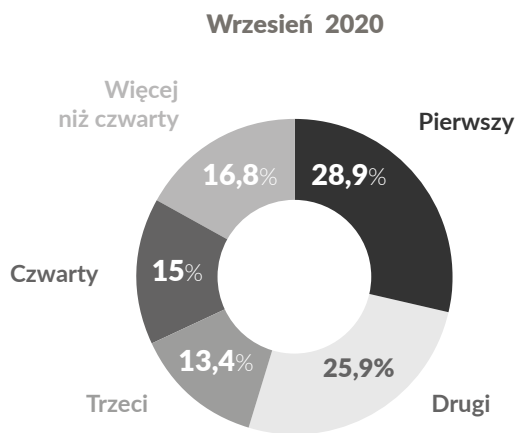
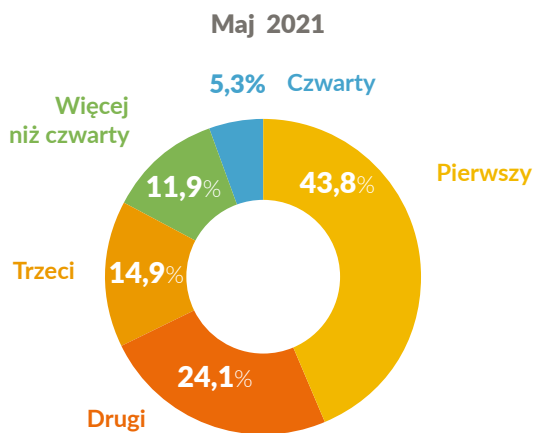
(respondenci, którzy przyjechali do Polski w trakcie pandemii)

- Większe zarobki w Polsce niż w moim kraju
- Planowałem/am to już wcześniej i nie chciałem/am zmieniać planów
- Zła sytuacja polityczna i gospodarcza w moim kraju
- Wyższy poziom życia w Polsce niż w moim kraju
- Brak pracy w moim kraju podczas epidemii
- Epidemia nie była przedmiotem moich zmartwień
- Straciłem zatrudnienie w swoim kraju podczas pandemii
- Rady znajomych i bliskich
- W czasie pandemii czuję się bezpieczniej w Polsce niż w moim kraju
- Służba zdrowia w Polsce funkcjonuje lepiej niż w moim kraju
- Połączenie z rodziną, która przebywa w Polsce

Który już raz przyjeżdża Pan/Pani do Polski w celu podjęcia pracy?

(respondenci, którzy przyjechali do Polski w trakcie pandemii)

Mimo pandemii koronawirusa cudzoziemcy nadal chętnie przyjeżdżają do Polski. Stabilizująca się sytuacja gospodarcza w naszym kraju powoduje, że coraz więcej obcokrajowców decyduje się wybrać nasz kraj jako kierunek migracji. W maju 2021 roku liczba pracowników zagranicznych, którzy po raz pierwszy przyjechali do pracy w Polsce, wzrosła w porównaniu z wrześniem 2020 roku o 15 pkt. proc., sięgając tym samym 44%. Oznacza to, że polski rynek pracy nadal, pomimo trwającej epidemii, jest atrakcyjnym kierunkiem dla pracowników ze Wschodu.

Główną determinantą migracji pozostaje czynnik ekonomiczny. Ponad połowa cudzoziemców zdecydowała się na przyjazd do naszego kraju w trakcie pandemii ze

względu na wyższe niż w ich ojczyźnie zarobki. Niemal co trzeciego badanego do wyjazdu skłoniła zła sytuacja polityczna i gospodarcza w jego kraju, a co czwarty respondent wskazał jako główny czynnik motywujący do podjęcia zatrudnienia w Polsce brak możliwości zatrudnienia w swojej ojczyźnie i wyższy poziom życia w naszym kraju.

Warto zauważyć, że panująca pandemia nie wpłynęła na plany migracyjne respondentów. Dla 38% badanych to właśnie wcześniejsze plany wyjazdowe (sprzed wybuchu epidemii SARS-COV-2) były istotnym argumentem przy podejmowaniu decyzji o migracji zarobkowej do Polski.

Respondenci, którzy zdecydowali się na przyjazd do Polski w trakcie trwania pandemii, wskazują, że największą niedogodnością w ich ocenie była konieczność odbycia kwarantanny po przyjeździe do naszego kraju (ponad 26% pytanych). Jednak wskaźnik ten od września 2020 roku zmalał niemal dwukrotnie. Co czwarty pracownik zagraniczny zauważa problemy związane ze zmniejszoną liczbą ofert pracy w Polsce, a co za tym idzie, trudności ze znalezieniem odpowiedniego dla siebie miejsca zatrudnienia.

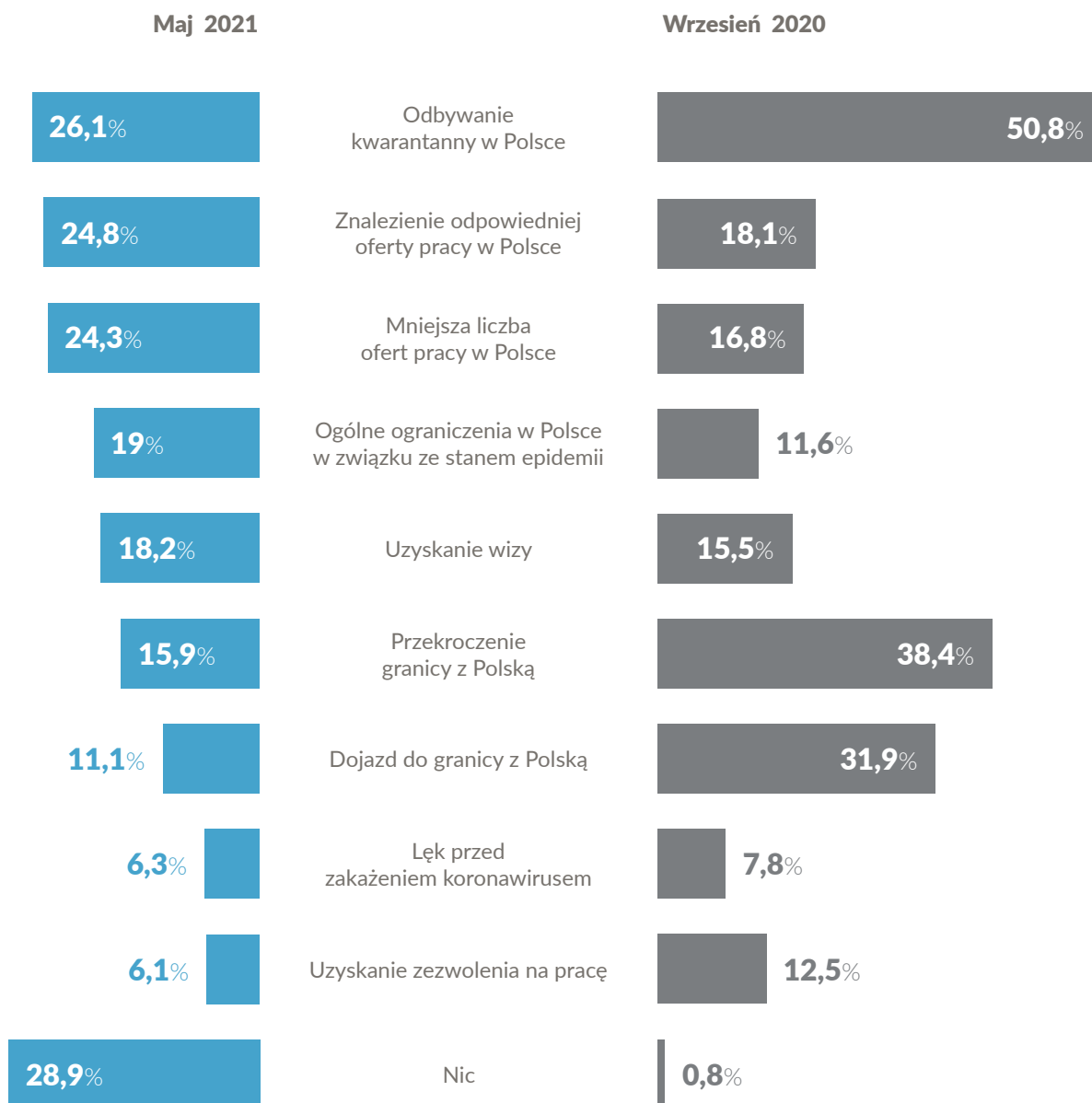
Jednak warto zauważyć, że niemal 29% badanych uważa, że nie napotkało żadnych istotnych przeszkód podczas przyjazdu do Polski. To olbrzymi, bo ponad

trzydziestokrotny wzrost w stosunku do badań przeprowadzonych we wrześniu 2020 roku.

Może wynikać to z faktu przystosowania zakładów pracy do funkcjonowania w nowej rzeczywistości, lepszego przygotowania pracodawców do przyjęcia cudzoziemców, wprowadzenia regulacji umożliwiających zniesienie kwarantanny po uzyskaniu negatywnego wyniku testu na SARS-COV-2 oraz czasowej liberalizacji przepisów dotyczących przedłużenia legalnej pracy i pobytu w naszym kraju.

Co sprawiło Panu/Pani największe trudności podczas przyjazdu do Polski w trakcie pandemii?

(respondenci, którzy przyjechali do Polski w trakcie pandemii)

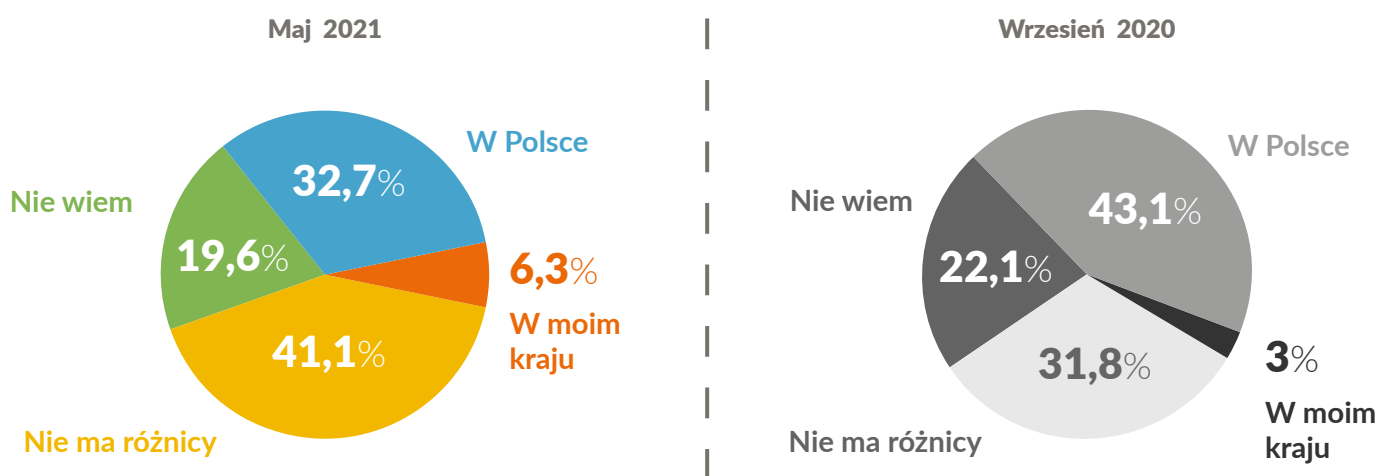
POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS PANDEMII

Cudzoziemcy stosunkowo wysoko oceniają własne poczucie bezpieczeństwa w czasie pobytu w Polsce w trakcie trwania pandemii (7,1 punktów w 10 stopniowej skali). Jednak wysoki wskaźnik zakażeń oraz liczby zgonów odnotowywane w pierwszym kwartale 2021 roku nie pozostały bez wpływu na opinię respondentów. Wyniki badań wskazują, że o ile we wrześniu 2020 roku ponad 43% respondentów uważało, że nasz kraj jest bezpieczniejszym miejscem pobytu w trakcie pandemii niż ich ojczyzna, o tyle w badaniach przeprowadzonych w maju wskaźnik

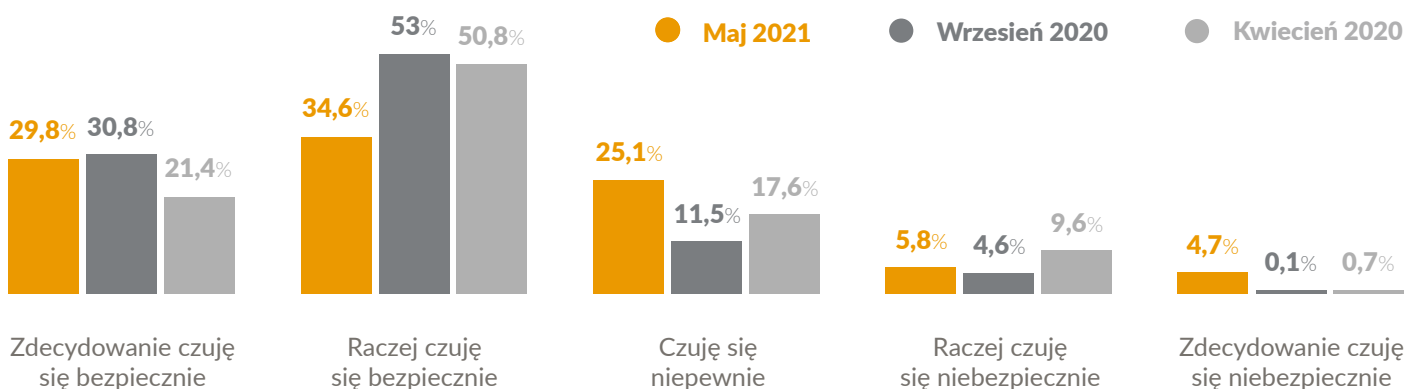
ten wynosił 32,7% - czyli o ponad 10 pkt. proc. mniej.

Ponadto z powodu sytuacji epidemiologicznej oraz związanymi z nią lękami o 16 pkt. proc. zmalała liczba pracowników zagranicznych, którzy czują się w Polsce bezpiecznie – z 81% we wrześniu 2020 roku do 65% w maju 2021 roku. Co czwarty obcokrajowiec biorący udział w badaniach czuje się niepewnie w obecnej sytuacji, co oznacza dwukrotny przyrost w stosunku do września 2020 roku.

Gdzie Pana/Pani zdaniem jest bezpieczniej: w Polsce czy w Pana/Pani kraju?

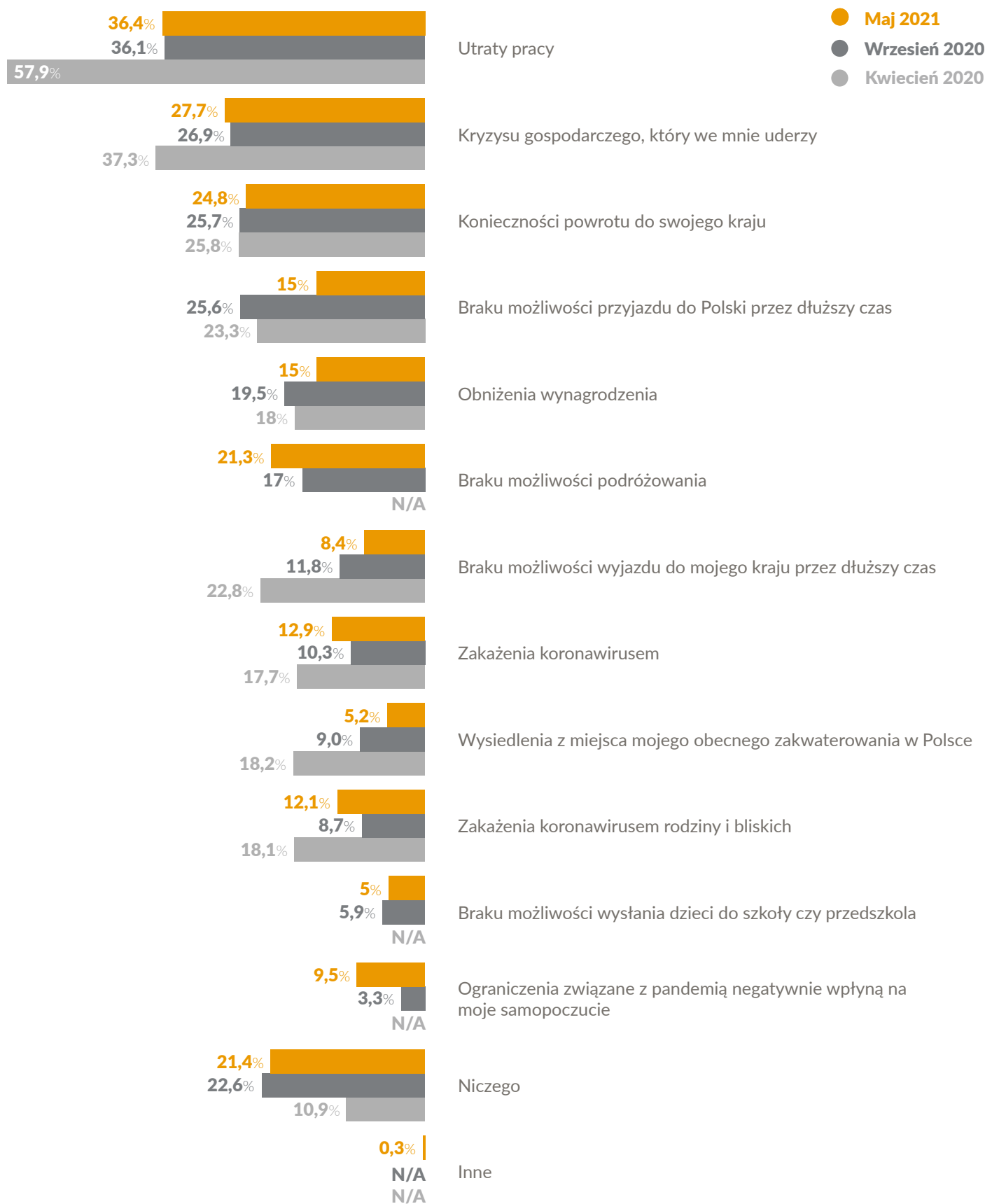
Jak by Pan/Pani ocenił/a własne poczucie bezpieczeństwa w Polsce podczas pandemii?

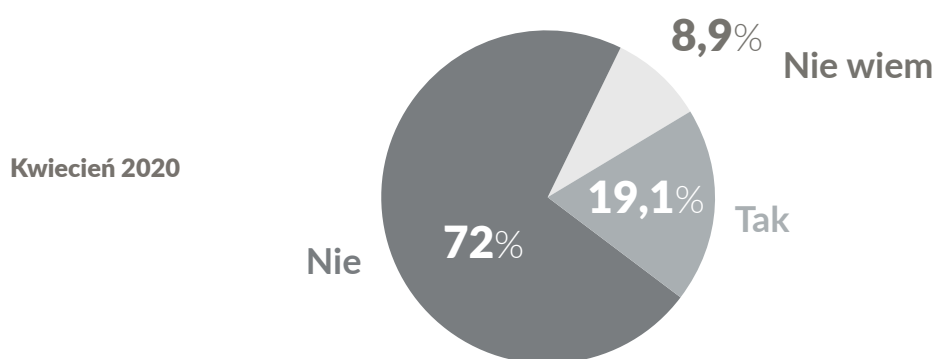
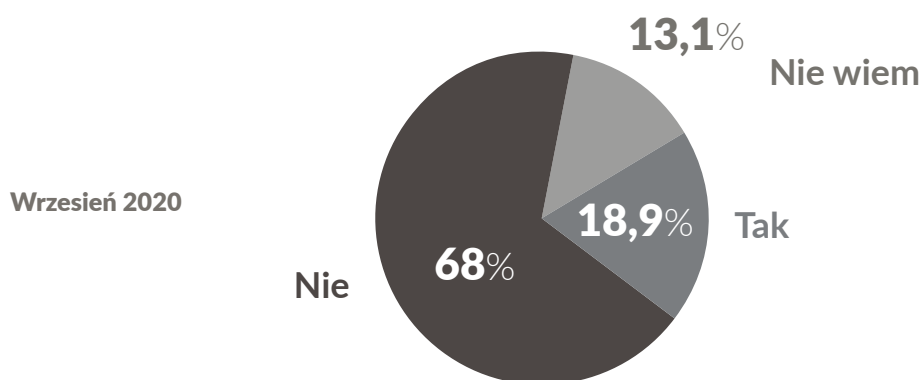
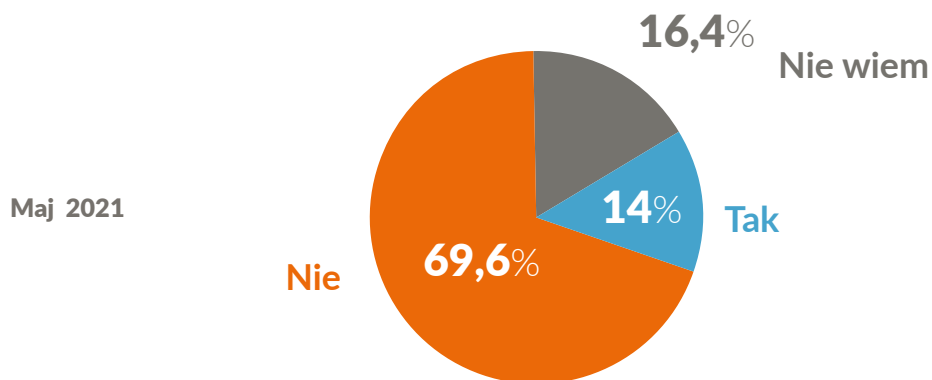
Pandemia koronawirusa nadal wpływa na poczucie bezpieczeństwa i stabilności pracowników z zagranicy. Największe obawy wśród respondentów wzbudza, podobnie jak w badaniach z września 2020 roku, możliwość utraty pracy (36% badanych). Znacząco spadła natomiast liczba cudzoziemców, którzy obawiają się braku możliwości ponownego przyjazdu do pracy w Polsce – we wrześniowych badaniach takie obawy

żywił co czwarty pytany, obecnie jedynie co siódmy. Zakażenia koronawirusem siebie lub członków rodziny boi się 12% pracowników zagranicznych, co oznacza, że od września 2020 roku ten wskaźnik wzrósł o ok. 1/4. Na stałym poziomie pozostaje grupa pracowników, którzy nie mają żadnych obaw w związku z przedłużającą się pandemią – 21%.

Czego Pan/Pani najbardziej się obawia w związku z pandemią koronawirusa?

Czy Pan/Pani zaobserwował/a wzmocnienie negatywnych stereotypów wobec obcokrajowców w Polsce w związku z epidemią?

Kryzysy w gospodarce powodują często nasilenie niepokojów społecznych. Zmiany na rynku pracy i narastające wśród pracowników poczucie niepewności sprawiają, że podziały społeczne stają się coraz bardziej widoczne. Tym bardziej cieszy fakt, że zdecydowana większość imigrantów pracujących w Polsce (70%)

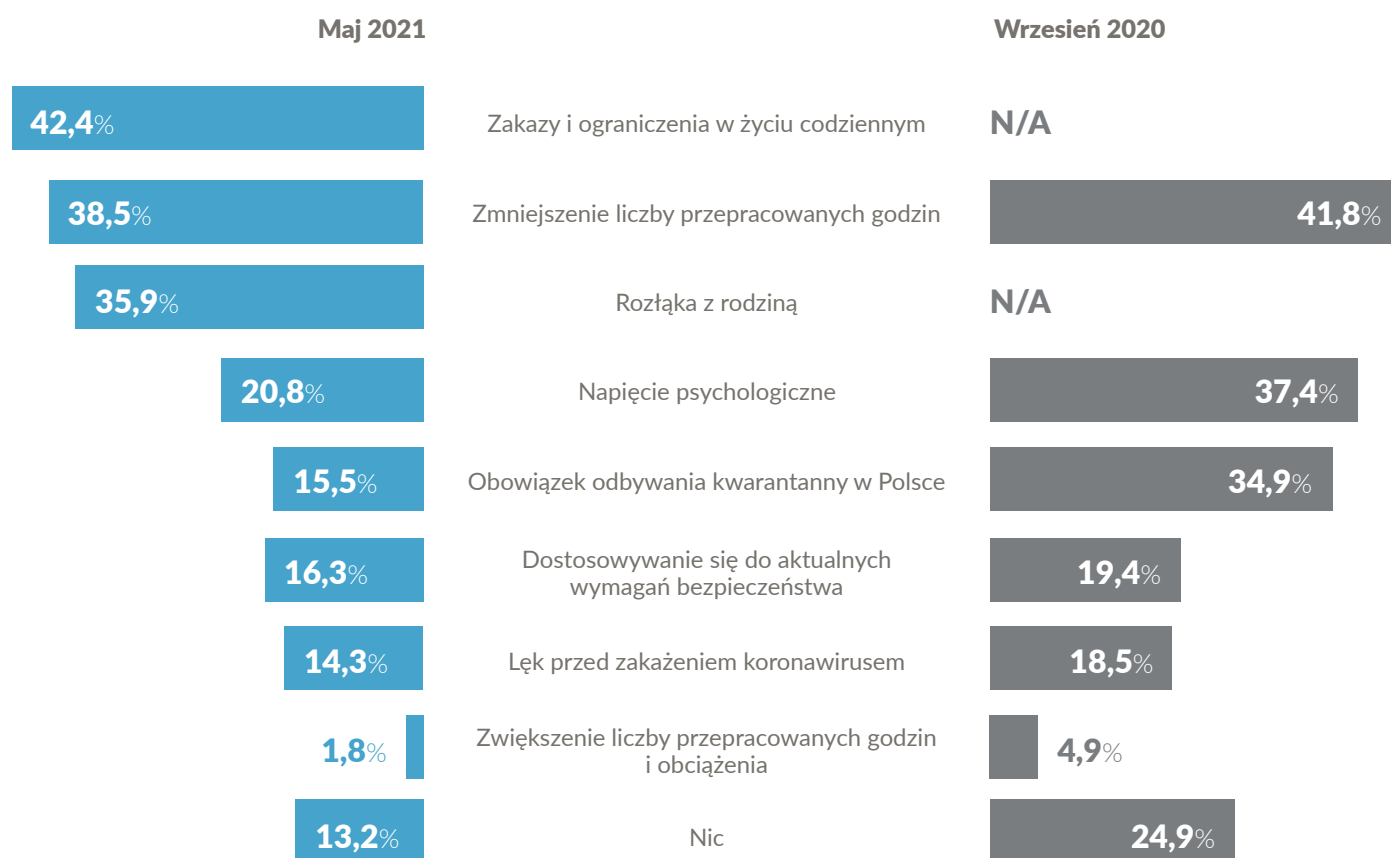
nie odczuwa wzmocnienia negatywnych stereotypów względem obcokrajowców w trakcie pandemii. Przeciwnego zdania jest jedynie 14% badanych, przy czym na początku epidemii wskaźnik ten był wyższy o 5 pkt. proc. Spadek tej wartości może również być oznaką stabilizacji polskiego rynku pracy.

Restrykcje i obostrzenia wprowadzone w związku z epidemią SARS-COV-2 są dla cudzoziemców, podobnie jak dla obywateli polskich, coraz mocniej odczuwalne w życiu osobistym. Najbardziej dotkliwe okazują się być dla badanych zakazy i ograniczenia w życiu codziennym – wskazuje na nie ponad 42% respondentów. Spada natomiast liczba pracowników skarżących się na zmniejszoną liczbą godzin pracy (38% w stosunku do 42% we wrześniu 2020 roku) oraz odczuwających napięcie psychologiczne (21% do 37%).

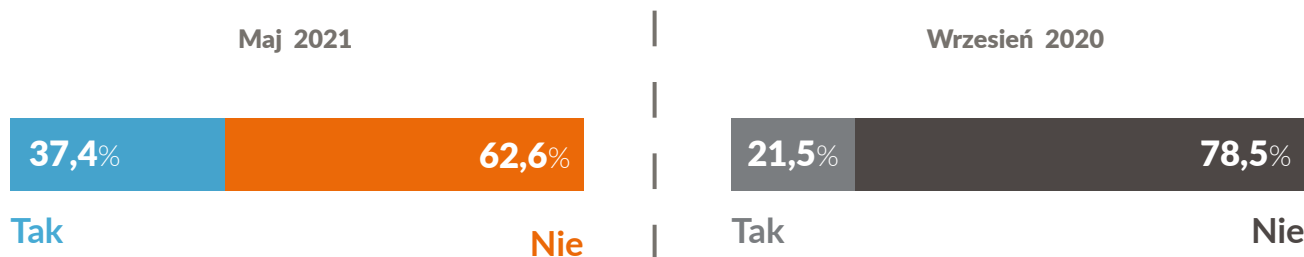
Dla 36% obcokrajowców największą trudnością podczas pracy w Polsce w okresie pandemii jest rozłąka z rodziną.

Najprawdopodobniej z tego też powodu, a także w związku z wprowadzeniem przepisów umożliwiających uniknięcie kwarantanny, coraz więcej cudzoziemców decyduje się na podróże mimo trwającego stanu epidemii. We wrześniu 2020 roku Polskę w trakcie pandemii opuszczał co piąty badany. Obecnie to już 37% respondentów.

Co sprawia Panu/Pani największe trudności podczas pracy w Polsce w trakcie pandemii?

Czy opuszczał/a Pan/Pani Polskę podczas epidemii koronawirusa?

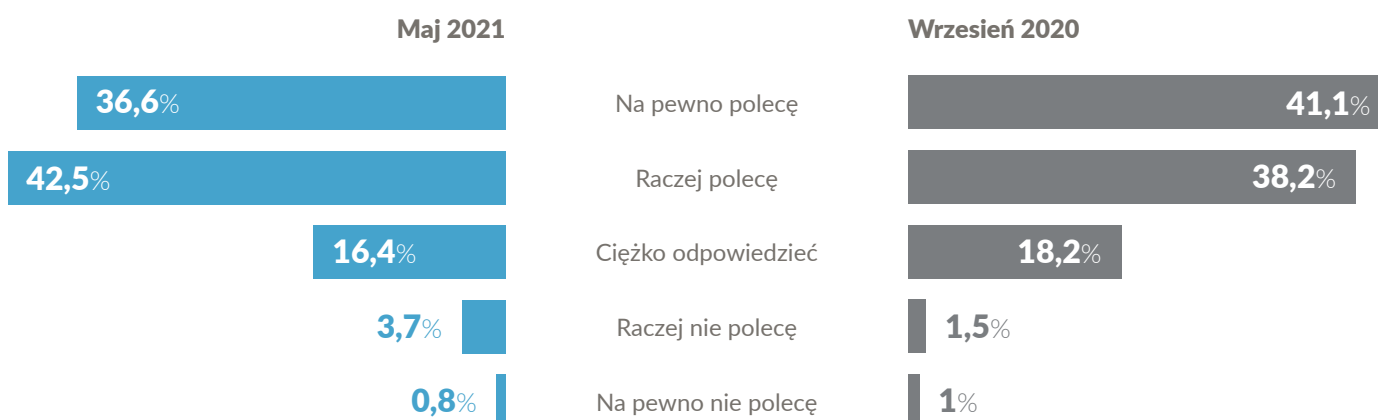
Respondenci biorący udział w badaniach przeprowadzonych w maju 2021 roku cenią możliwość pracy w Polsce. Podobnie jak we wrześniu 2020 roku ponad 79% badanych poleci nasz kraj jako kierunek migracji zarobkowej znajomym i rodzinie. Nie poleci jej jedynie 4% pytanym. To oznacza, że pandemia COVID-19 nie zniechęciła cudzoziemców do podejmowania pracy w naszym kraju.

Warto podkreślić, że zarówno wśród pracowników, którzy przebywali w Polsce w momencie wybuchu pandemii,

jak i tych, którzy zdecydowali się przyjechać do naszego kraju w trakcie jej trwania ponad 90% pytanym nie żałuje podjętej decyzji. Wskaźnik ten utrzymuje się od początku pandemii na zbliżonym poziomie.

Przeciwnego zdania jest jedynie 4,7% obcokrajowców, którzy podjęli decyzję o pozostaniu w Polsce oraz 3,2% spośród tych, którzy wjechali do naszego kraju po 14 marca 2020 roku.

Czy poleci Pan/Pani pracę w Polsce swoim znajomym i bliskim?

Czy żałuje Pan/Pani decyzji o pozostaniu w Polsce w trakcie pandemii? (respondenci, którzy w momencie wybuchu pandemii pracowali w Polsce)

Czy żałuje Pan/Pani decyzji o przyjeździe do Polski w trakcie pandemii? (respondenci, którzy przyjechali do Polski w trakcie pandemii)

Jak ocenia Pan/Pani wsparcia ze strony polskiego rządu w związku z pandemią? (w skali od 1 od 10)

6,24/10

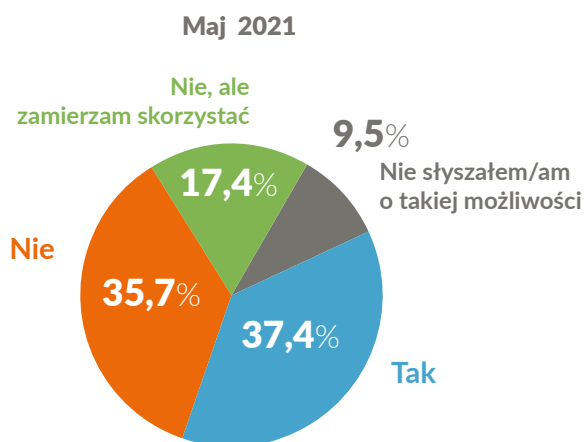
Jak ocenia Pan/Pani wsparcia ze strony polskiego pracodawcy w związku z pandemią? (w skali od 1 od 10)

6,61/10

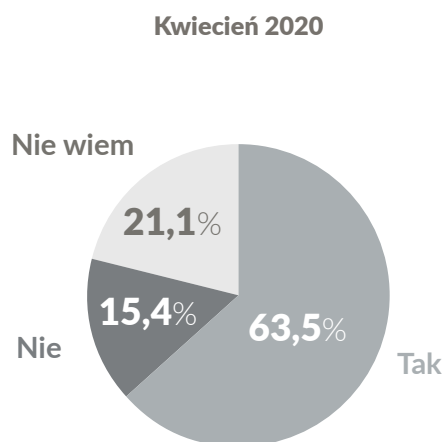
Czy słyszał/a Pan/Pani o tym, że polski rząd automatycznie przedłużył obcokrajowcom pozwolenia na legalny pobyt i pracę w Polsce na czas pandemii?

Czy skorzystał/a Pan/Pani z automatycznego przedłużenia pozwolenia na legalny pobyt i pracę w Polsce, zaproponowanego przez polski rząd?

Czy skorzysta Pan/Pani z automatycznego przedłużenia pozwolenia na legalny pobyt i pracę w Polsce, zaproponowanego przez polski rząd?

Szczególne rozwiązania dla obcokrajowców wprowadzone przez polski rząd w początkowej fazie pandemii pozwalają na automatyczne przedłużenie legalnego pobytu i pracy w Polsce. W kwietniu 2020 roku chęć skorzystania z takiej możliwości deklarowało ponad 63% badanych.

Tegoroczne majowe badanie pokazało, że 91% pracowników zagranicznych w Polsce wie o wprowadzonych przez rząd regulacjach. Wśród respondentów, którzy w chwili badania przebywali w Polsce, ponad 37% już skorzystała z możliwości, jakie dały tzw. „ustawy covidowe”, a kolejne 17% zamierza z nich skorzystać.

Pracownicy zagraniczni doceniają działania polskiego rządu i wsparcie, jakie zostało im udzielone przez pracodawców w związku z pandemią koronawirusa. Regulacje prawne i pomoc rządowa zostały ocenione przez respondentów na 6,2 pkt. w 10 stopniowej skali. Pracodawcy otrzymali o 0,4 pkt. wyższą notę.

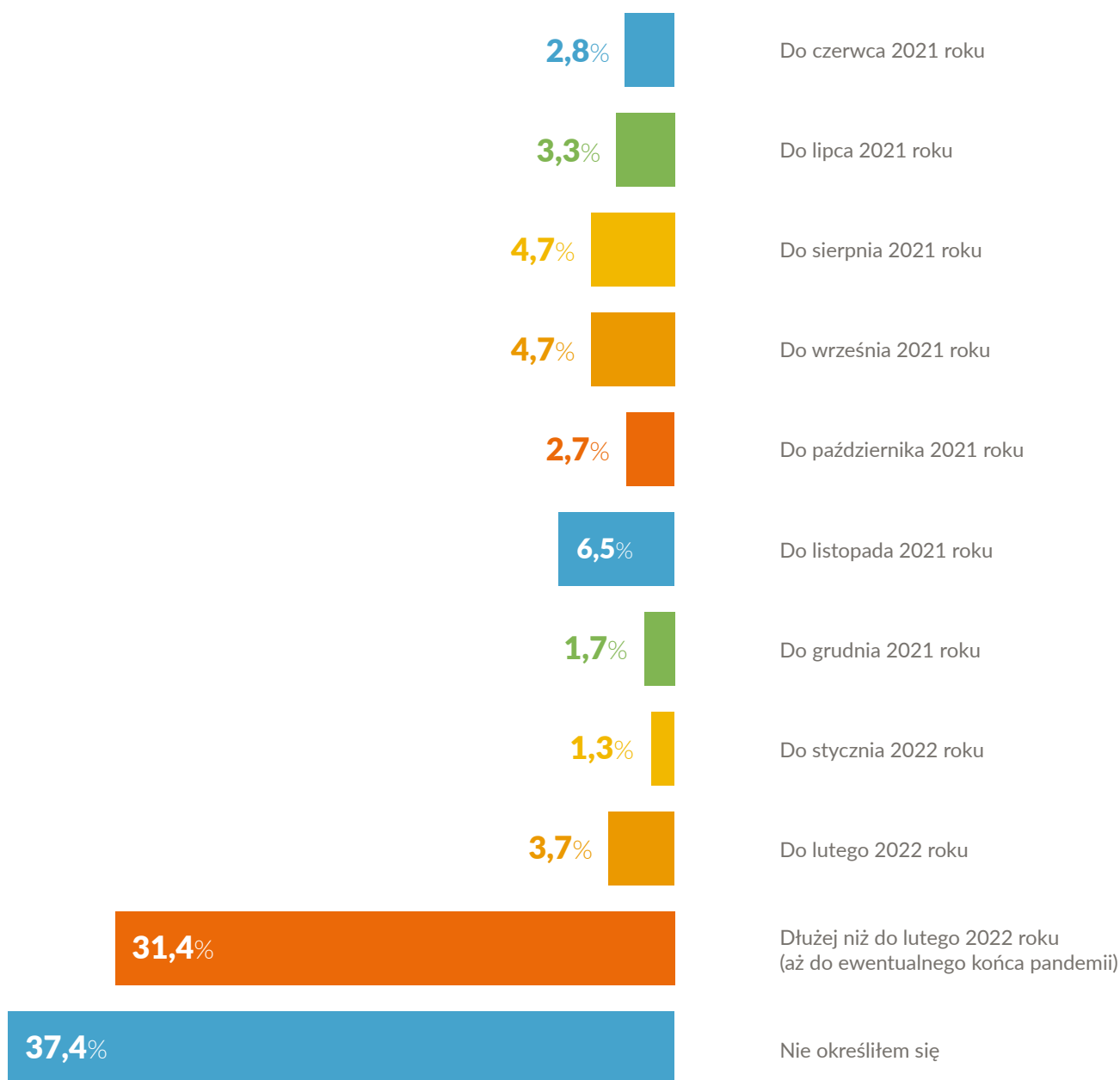
Można przyjąć, że polski rynek pracy sprostał wyzwaniom, jakie postawiła przed nim epidemia oraz konsekwencjom, jakie przyniosła ona dla pracodawców i pracowników.

Biorąc pod uwagę, iż niemal co trzeci badany chce pozostać w Polsce do zakończenia epidemii, a 37% respondentów nie określiło się z datą powrotu do ojczyzny, można przyjąć, że w najbliższych miesiącach pracodawcy nie muszą obawiać się masowego odpływu pracowników zagranicznych. Wielu obcokrajowców skorzystało ze specjalnych rozwiązań wprowadzonych tzw. „ustawami covidowymi” i wiąże długość swojego pobytu w naszym kraju z możliwościami jakie one dają.

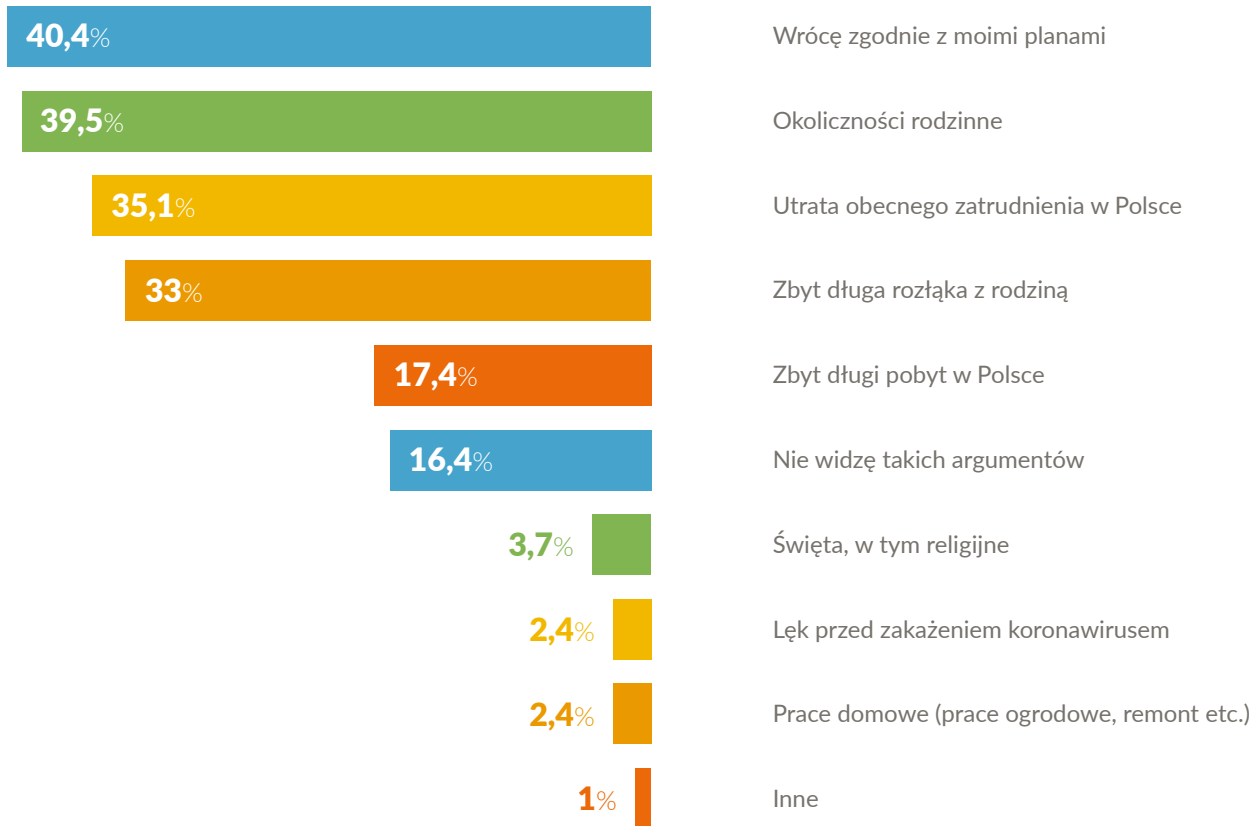
Niemniej zasadne wydaje się pytanie, czy jesteśmy przygotowani na koniec stanu epidemii pod kątem legalizacji pobytu i pracy pracowników zagranicznych, którzy skorzystali z szansy na automatyczne przedłużenia dokumentów?

Jak długo planuje Pan/Pani pracować w Polsce?

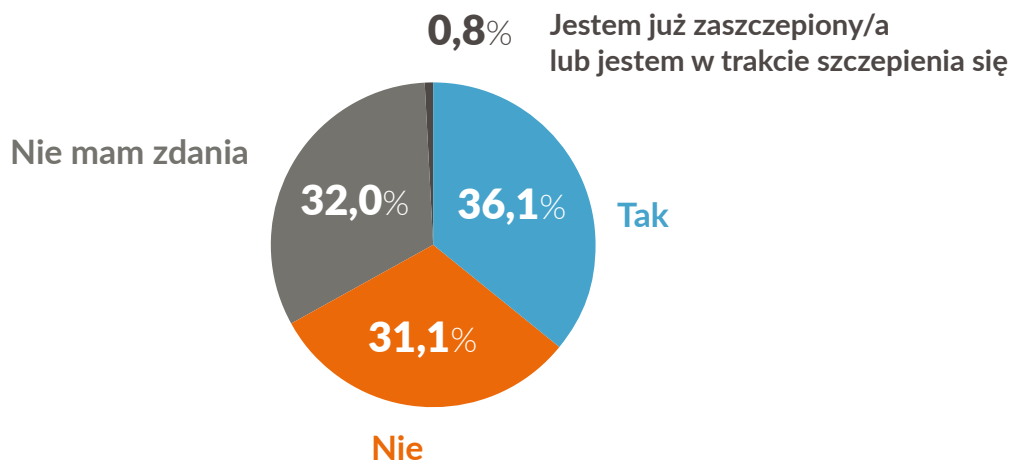
(przy założeniu, że pandemia w Polsce nie zakończy się w ciągu najbliższych 9 miesięcy)

Co przekonałoby Pana/Panią do powrotu do swojego kraju w trakcie trwania pandemii?

Czy jest Pan/Pani gotów/owa zaszczepić się przeciwko COVID-19 w Polsce, jeśli będzie taka możliwość?

Ponad 40% pracowników zagranicznych w Polsce deklaruje, że wróci do swojego kraju zgodnie z planem. Wśród czynników, które mogą wpłynąć na zmianę planów wyjazdowych cudzoziemcy wskazują najczęściej okoliczności rodzinne (40% wskazań), utratę pracy (35%) oraz zbyt długą rozłąkę z rodziną (33%).

Badanie pokazało, że nieco ponad 36% obcokrajowców pracujący w Polsce jest gotowych zaszczepić się w naszym kraju przeciwko COVID-19. Przeciwnego zdania jest 31%, a 32% jest nadal niezdecydowanych.

Czy szukał/a Pan/Pani zatrudnienia w innych krajach niż Polska w trakcie epidemii koronawirusa?

Maj 2021

Wrzesień 2020

Czy szukał/a Pan/Pani zatrudnienia w innych krajach niż Polska przed wybuchem epidemii koronawirusa?

Stabilizacja sytuacji epidemiologicznej i powolny powrót gospodarek krajowych do poziomów sprzed pandemii powoduje, że zainteresowanie migracją do innych niż Polska krajów w ostatnim czasie znowu zaczęło rosnąć.

W maju 2021 roku już ponad 30% cudzoziemców biorących udział w badaniu przyznało, że poszukiwało ofert pracy w innych krajach. We wrześniu wskaźnik ten był o 1/3 niższy. Oznacza to, że liczba obcokrajowców, którzy chcieliby podjąć pracę poza granicami naszego kraju zbliża się do poziomu sprzed wybuchu pandemii (wtedy odsetek ten stanowił nieco ponad 31%).

Nadal najwięcej cudzoziemców zainteresowanych jest możliwością wyjazdu do Niemiec (51%), Polska plasuje się na drugim miejscu – chce u nas pracować 48% badanych. Wysoko w rankingu oceniane są także Czechy (26%), USA (25%), Kanada (23%) oraz Norwegia (21%).

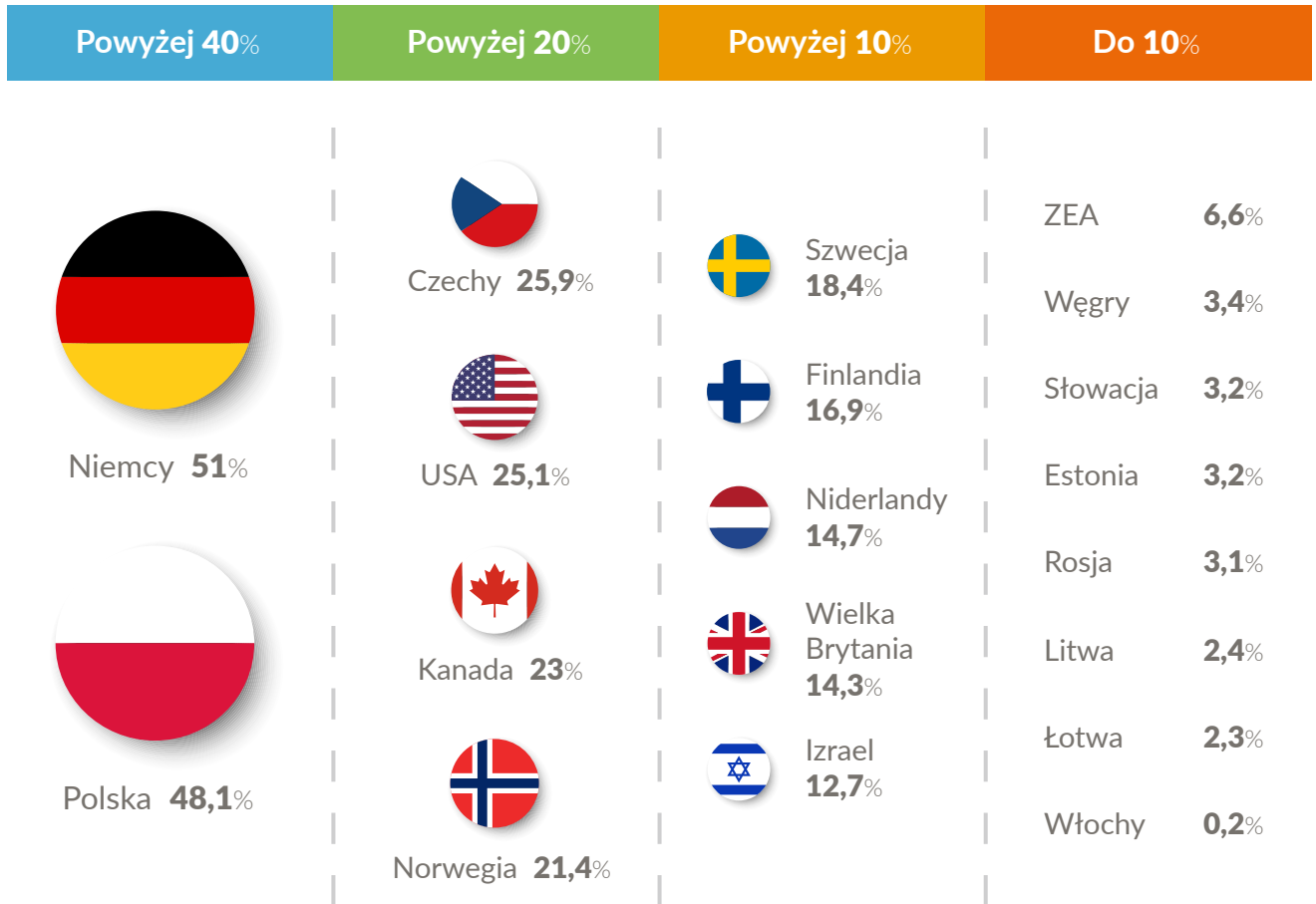
Porównując obecne wyniki badań do tych uzyskanych we wrześniu 2020 roku popularność zarówno Niemiec, jak i naszego kraju spadła o około 1/10. Do czołowej

10-ki weszła natomiast Finlandia (17%), której rząd w ciągu ostatniego roku aktywnie zabiegał o przyjazd pracowników sezonowych z krajów Europy Wschodniej. Nadal niewielu pracowników zagranicznych zatrudnionych w Polsce zainteresowanych jest podjęciem pracy w Rosji (3%).

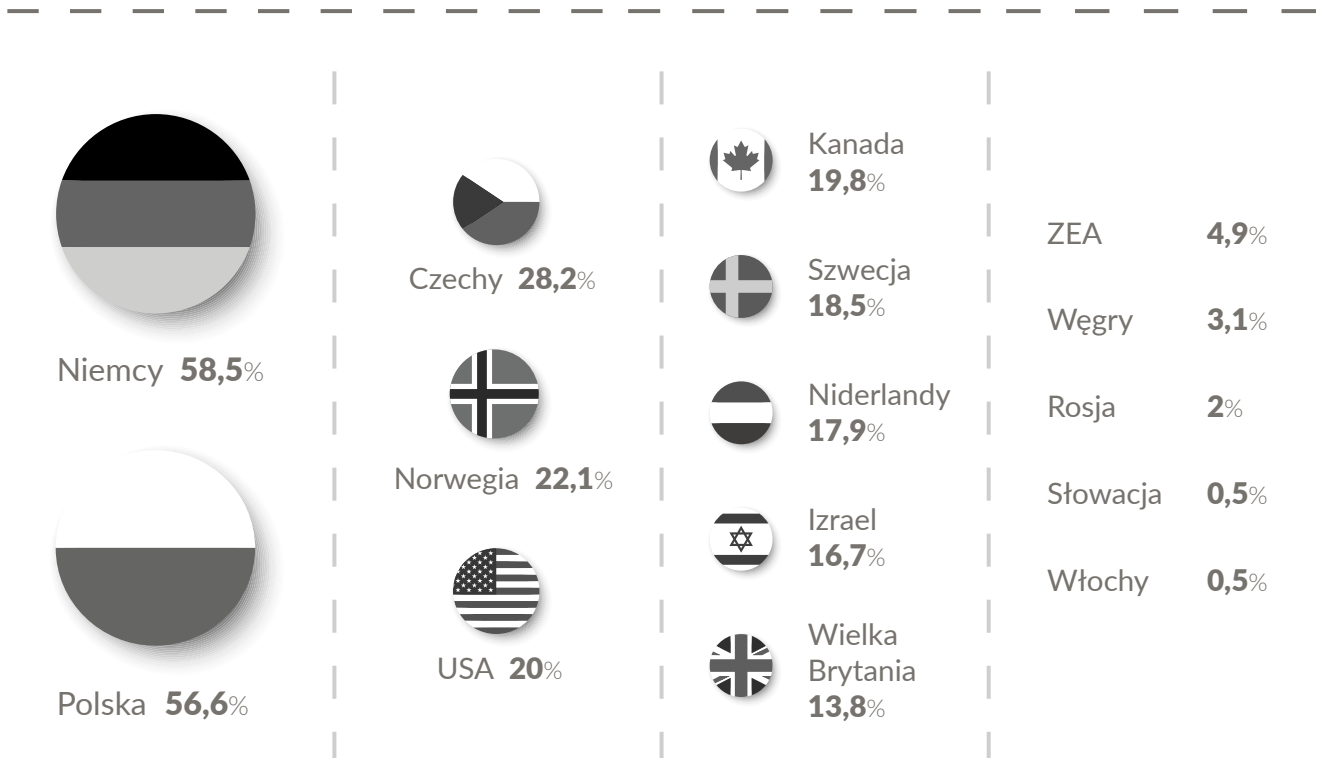
Obecnie funkcjonujące w polskim systemie prawnym regulacje dotyczące migrantów ekonomicznych są jednymi z najbardziej liberalnych w Europie. Pozwalają one na zapełnienie luk kadrowych na stabilizującym się rynku pracy w Polsce. Jednakże, nie tylko polska gospodarka się ożywia. Rynki pracy w Europie także borykają się z coraz większym problemem braków kadrowych, a rządy kolejnych krajów zastanawiają się nad stopniowym otwieraniem granic i gospodarek dla migrantów ekonomicznych z Europy Wschodniej. Dla polskich pracodawców może to oznaczać, że już wkrótce konkurencja o pracowników będzie znacznie większa.

W których państwach zagranicznych chciałby/chciałyby Pan/Pani pracować?

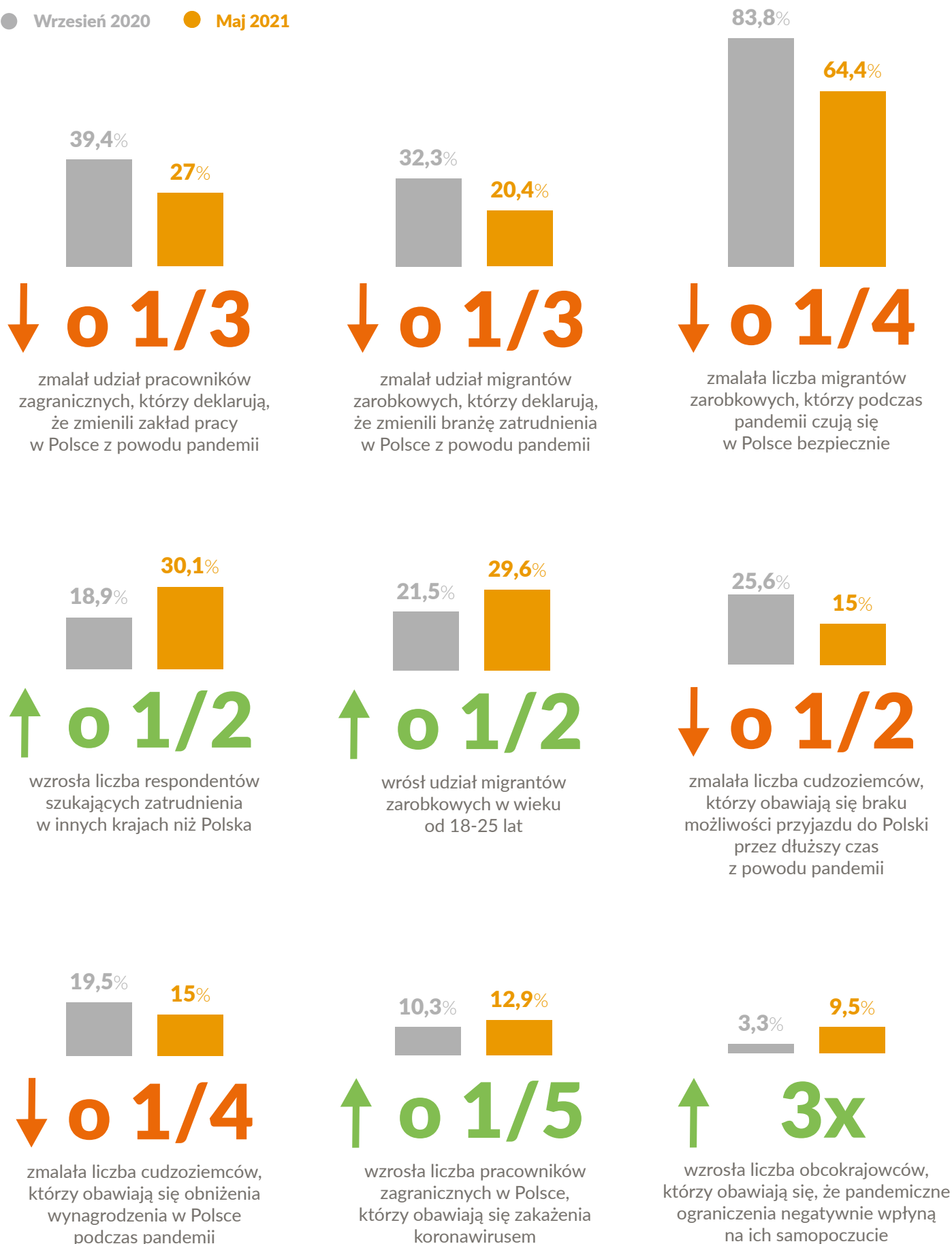
Maj 2021

Wrzesień 2020

● Wrzesień 2020 ● Maj 2021

ANDRZEJ KORKUS

Prezes Zarządu EWL S.A.

Polska gospodarka wychodzi z pandemii obronną ręką. I choć za wcześnie jeszcze na ostateczne wnioski, to już teraz można zauważyć, że odnotowaliśmy jeden z najniższych spadków PKB w regionie. Zyskaliśmy także w oczach pracowników zagranicznych. Dzięki otwartości i liberalnej polityce zatrudnienia polski rynek pracy cieszy się dużym zaufaniem obcokrajowców. Bez wątpienia będzie to procentować w najbliższej przyszłości, kiedy konkurencja o pracownika wzrośnie. Ręk do pracy już brakuje w większości europejskich gospodarek, a wraz z wygaszaniem epidemii problem z obsadzaniem wakatów będzie coraz bardziej odczuwalny.

W najbliższych latach możemy spodziewać się wzrostu znaczenia obcokrajowców dla polskiego rynku pracy i ich większego wpływu na kształtowanie się i rozwój gospodarki krajowej. W świetle rosnącej konkurencji o pracowników, dalsza liberalizacja polskich przepisów migracyjnych jest więc niezbędna, aby cudzoziemcy nadal, równie chętnie jak dotychczas, wiązali się z polskimi pracodawcami.

MICHAŁ WIERZCHOWSKI

Dyrektor Sprzedaży EWL S.A.

Mimo, że część firm nie działa jeszcze na 100% swoich możliwości produkcyjnych (głównie z powodu zerwanych przez pandemię łańcuchów dostaw oraz przez brak komponentów na rynkach światowych), już teraz odczuwamy duże zapotrzebowanie na pracowników. Oznacza to, że w najbliższym czasie, kiedy sytuacja się ustabilizuje, problem braków kadrowych może jeszcze bardziej wpłynąć na funkcjonowanie biznesu w Polsce. Jeżeli unikniemy czwartej fali pandemii, możemy spodziewać się rekordowego zapotrzebowania na pracowników zagranicznych w III i IV kwartale 2021 roku.

Popyt na pracowników z zagranicy stale rośnie, a jednocześnie na wysokim poziomie utrzymuje się zainteresowanie cudzoziemców pracą w Polsce. Migranci wysoko oceniają polskich pracodawców, dobrze czują się w naszym kraju, są zadowoleni z pracy i życia tutaj. Dzięki liberalnej polityce migracyjnej mamy szansę pozyskać poza granicami Polski, tak pożądanych na rynku, pracowników, którzy są gotowi związać się z polskim pracodawcą na dłużej.

MARCIN KOŁODZIEJCZYK

Dyrektor Rekrutacji Międzynarodowej EWL S.A.

Polska jest bardzo dobrym miejscem do pracy dla cudzoziemców. Nasze badanie pokazało, że ponad 90% pracowników z zagranicy nie żałuje, że podjęło zatrudnienie akurat w naszym kraju, nawet mimo pandemii. To bardzo dobry sygnał szczególnie, że stoimy przed prawdziwą „europejską batalią” o pracownika. Kolejne państwa otwierają się na migrantów z Europy Wschodniej. Kraje bałtyckie i Finlandia zapraszają ukraińskich pracowników sezonowych, Czesi i Słowacy także szukają nowych rozwiązań. Trzeba też pamiętać, że pandemia COVID-19 uniemożliwiła szersze otwarcie niemieckiego rynku pracy na migrantów spoza UE. Nowe przepisy zaczęły obowiązywać na kilka tygodni przed ogłoszeniem lockdownu w kraju. Nie wiadomo jaki będzie długofalowy skutek tych zmian dla polskich przedsiębiorców, ponieważ gospodarka niemiecka w czasie pandemii mocno zwolniła, a wjazd do kraju dla obcokrajowców był znacznie utrudniony.

Większa konkurencja o pracowników to niewątpliwie korzyść dla kandydatów zagranicznych i wyzwanie dla pracodawców. Polska musi dołożyć wszystkich starań, aby pozostać krajem pierwszego wyboru dla migrantów z Europy Wschodniej.

MARIYA KUZENKO

Kierowniczka Działu Legalizacji EWL S.A.

Polska wyróżnia się na tle Europy jako jedna z najbardziej otwartych na zatrudnienie obcokrajowców gospodarek. Liberalne przepisy dotyczące migrantów ekonomicznych oraz wprowadzenie przez polski rząd na czas pandemii szczególnych rozwiązań dla cudzoziemców, pozwoliły nam zatrzymać w kraju wielu pracowników zagranicznych. Jednak warto pamiętać, że regulacje zawarte w tzw. „ustawach covidowych” są jedynie czasowe, a zapotrzebowanie na pracowników rośnie także w innych gospodarkach europejskich. Dlatego już teraz powinniśmy zastanowić się co zrobić, aby zapobiec masowemu odpływowi migrantów po zakończeniu pandemii.

Na wydłużeniu okresu obowiązywania ułatwień dla cudzoziemców z 30 dni do 6 miesięcy po zakończeniu pandemii skorzystaliby wszyscy. Pracodawcy mieliby możliwość zaplanować strukturę kadrową, określić wymiar rotacji i zapewnić zastępstwo. Pracownicy zyskaliby dodatkowe pół roku pewności i stabilności pracy. Rządzący natomiast dostaliby możliwość opracowania nowych rozwiązań dla obcokrajowców i usprawnienia oraz cyfryzacji obecnie obowiązujących procesów.

EWL S.A.

Założona w 2007 roku EWL S.A. skutecznie łączy osoby poszukujące pracy z czterech kontynentów z pracodawcami w UE. Spółka jest liderem na polskim rynku zatrudnienia cudzoziemców w zakresie rekrutacji stałych, leasingu pracowniczego, outsourcingu oraz legalizacji i obsługi zatrudnienia obywateli spoza UE. Dzięki wieloletniemu doświadczeniu zespół ekspertów EWL doskonale zna lokalny rynek pracy.

Firma dostarcza rozwiązania kadrowe dla większości sektorów gospodarki, obejmujące także formalności związane z obsługą pracowników i legalizacją pobytu.

FUNDACJA NA RZECZ WSPIERANIA MIGRANTÓW NA RYNKU PRACY „EWL”

Założona w 2015 roku Fundacja Na Rzecz Wspierania Migrantów Na Rynku Pracy „EWL” ma na celu inicjowanie i wspieranie działań związanych z obecnością obcokrajowców na polskim rynku pracy.

Naszą ideą jest wzrost świadomości praw i obowiązków oraz korzyści płynących z legalnego zatrudnienia wśród cudzoziemców, a także ograniczenie liczby nadużyć ze strony nieuczciwych pracodawców. Jednym z głównych założeń Fundacji jest doskonalenie współpracy wielostronnej pomiędzy pracodawcami, instytucjami

STUDIUM EUROPY WSCHODNIEJ UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

Studium Europy Wschodniej (SEW) jest unikalną w skali kraju jednostką akademicką kontynuującą tradycje przedwojennych ośrodków sowietologicznych – Instytutu Naukowo-Badawczego Europy Wschodniej w Wilnie (1930-1939) oraz Instytutu Wschodniego w Warszawie (1926-1939). W ofercie dydaktycznej SEW znajdują się elitarne Studia Wschodnie (I i II stopnia oraz podyplomowe) a także szkoły przeznaczone dla zagranicznych studentów. Wśród wykładowców znajdują się wybitni naukowcy, dyplomaci i specjaliści z Europy i USA.

SEW co roku organizuje międzynarodowe konferencje naukowe oraz szereg wydarzeń budujących pozytywne relacje Polski z krajami byłego ZSRR.

Codziennie, dzięki EWL, w zakładach produkcyjnych, centrach logistycznych i magazynach w Europie pracuje ponad 7000 osób.

Cyklicznie od 2018 roku EWL S.A. przeprowadza badania socjologiczne wśród cudzoziemców, którzy podjęli zatrudnienie w naszym kraju.

Spółka kieruje się wartościami: współpraca i odpowiedzialność, bycie fair, kwestionowanie statusu quo, otwartość i rynkowa obsesja, a wizją firmy jest zmienianie światowego rynku migracji.

rządowymi, organizacjami pozarządowymi a także samymi migrantami.

Fundacja prowadzi również działalność charytatywną, skierowaną głównie do cudzoziemców znajdujących się w ciężkiej sytuacji życiowej lub finansowej. Ponadto działa na rzecz integracji europejskiej, aktywnego dialogu oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami. Aktywności Fundacji kierowane są m.in. do podmiotów uczestniczących w procesach migracyjnych i uczestników globalnego rynku pracy.

SEW jest również wydawcą licznych książek i czasopism poświęconych tematyce wschodniej.

W latach 2004-2013 Studium Europy Wschodniej, pod merytorycznym nadzorem Mariusza Kowalskiego i ogólnym kierownictwem Jana Malickiego, przeprowadziło serię badań społecznych na Ukrainie. Pierwsze z nich odbyły się w grudniu 2004. Przeprowadzono łącznie około 2000 wywiadów ankietowych dotyczących m.in. sympatii politycznych i preferowanych kierunków współpracy międzynarodowej ze szczególnym uwzględnieniem miejsca pochodzenia, narodowości i języka codziennej komunikacji respondentów.

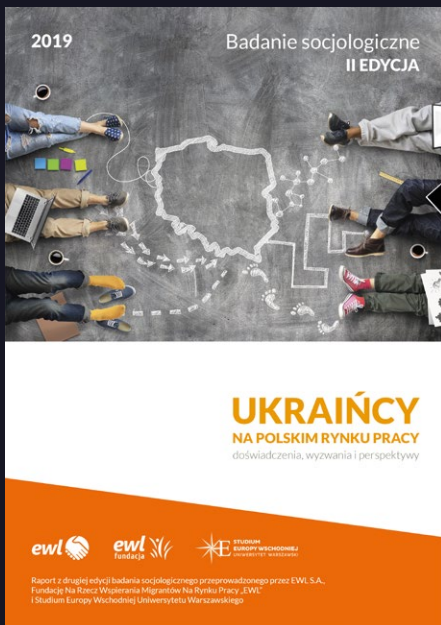
„PRACOWNIK ZAGRANICZNY
w dobie pandemii. Edycja II”
październik 2020

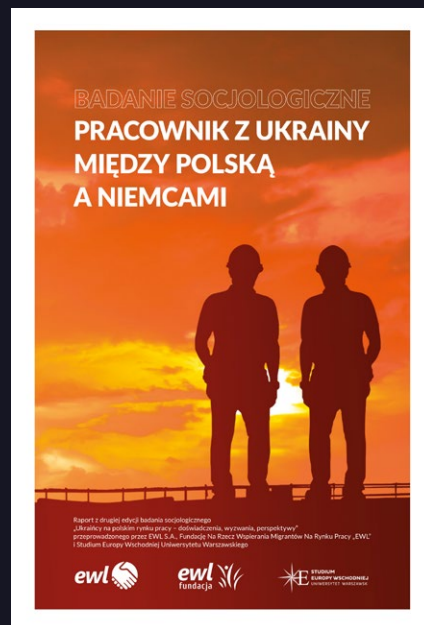
„PRACOWNIK ZAGRANICZNY
w dobie pandemii”
maj 2020

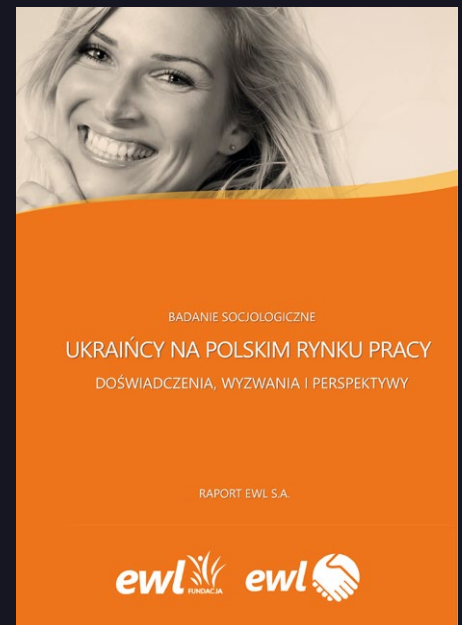
„PRACOWNIK Z UKRAINY
zarobki w Polsce”
grudzień 2019

„UKRAIŃCY NA POLSKIM
RYNKU PRACY
doświadczenia, wyzwania
i perspektywy. Edycja II”
wrzesień 2019

„PRACOWNIK Z UKRAINY
między Polską a Niemcami”
czerwiec 2019

„UKRAIŃCY NA POLSKIM
RYNKU PRACY
doświadczenia, wyzwania
i perspektywy”
sierpień 2018

„PRACOWNIK ZAGRANICZNY W DOBIE PANDEMII. RAPORT EWL”

© 2021 EWL S.A. Wszystkie prawa zastrzeżone

ISBN 978-83-961929-0-5

Cytowanie danych za: „Pracownik zagraniczny w dobie pandemii. Raport EWL”

 EWL Group

 EWL Group

 EWL S.A.

AUTORZY:

Anatolij Zymnin, dr hab. Mariusz Kowalski (socjogeograf, nadzór merytoryczny),
Anna Karasińska, Olena Lytvynenko, Filip Stelmach, Eliza Dąbrowska,
Szymon Bryzek, Oleksandr Bondaruk

KONTAKT:

Anatolij Zymnin – PR Manager
+48 535 888 815
anatol.zymnin@ewl.com.pl